

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Den familiemæssige ramme om børns opvækst har ændret sig væsentligt i de senere år, jfr. bl.a. børnekommissionens betænkning nr. 918/1981 og tilhørende delbetænkninger. Familierne er således blevet mindre, den samlede udearbejdstid for familien er blevet større, og vielsestallet er gået ned, samtidig med at skilsmissetallet har stabiliseret sig på et relativt højt niveau, og samtidig med, at der er registreret en stigning i antallet af par, der lever sammen uden at indgå ægteskab.

Omnibusundersøgelserne viser, at fra 1976 til 1982 er antallet af papirløse samlivsforhold steget fra at udgøre en andel på 12 pct. af alle samlevende til nu at være 17 pct. Heraf er andelen af papirløse forhold med fællesbørn steget fra 20 pct. til 25 pct.

Samlivsforholdene i børnefamilierne er således ændret, men principperne i den lovgivning, der herhjemme fastlægger barnets juridiske stilling i familien, stammer stort set fortsat fra tiden imellem de to verdenskrige. Der er sket små justeringer undervejs, men ikke nogen af afgørende betydning. Det er således fortsat sådan, at der i juræn skelnes mellem, om et barn er et ægtebarn eller et barn født uden for ægteskab, og at der kun i tilfælde af ægteskab er tale om fælles forældremyndighed over et barn.

Et barns tilknytning til begge sine forældre bør imidlertid ikke være afhængig af, om forældrene er gift, lever papirløst sammen eller har valgt at leve adskilt. Barnet har altid brug for to forældre og for, at forældrene føler omsorg for det.

Om forældremyndigheden er placeret hos begge parter, kan være en formalitet, men det er forslagsstillernes opfattelse, at forældre bør have adgang til at aftale, at forældremyndigheden skal være fælles, også når de lever sammen papirløst eller lever hver for sig.

Muligheden for at træffe aftale om fælles forældremyndighed må forventes at lette overgangen for mange forældre i en separations- eller skilsmisssituation eller ved samlivsophævelse.

Fælles forældremyndighed kræver enighed om alle væsentlige spørgsmål, og at parterne kan løse problemerne sammen, når de opstår. Har forældrene ikke en sådan evne og vilje, er forudsætningerne for, at den fælles forældremyndighed kan fungere tilfredsstillende for barnet og forældrene, ikke til stede.

En af grundforudsætningerne for den fælles forældremyndighed vil naturligvis være, at forældrene kan blive enige om, hvor barnet skal bo, og om omfanget af samværsretten for den af forældrene, som barnet ikke bor hos.

Forældrene må således komme overens om, hvilke spørgsmål der kræver en orientering af og en drøftelse med den af forældrene, barnet ikke bor hos. Lykkes det ikke forældrene at opnå en sådan enighed om, hvordan rammerne for den fælles forældremyndighed skal udfyldes, må den fælles forældremyndighed som en sidste udvej bringes til ophør.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Med dette punkt tilsigtes en lovfæstelse af hovedlinjerne i de forslag, som er indeholdt i betænkning nr. 985/1983 »Forældremyndighed og samværsret«.

Der henvises i det hele til de i betænkningen angivne begrundelser for de foreslåede ændringer. Hovedelementerne i forslaget skal være:

- a. Er forældrene gift med hinanden ved barnets fødsel, eller indgår de senere ægteskab, har de fælles forældremyndighed.
- b. Ved separation, skilsmisse eller samlivsophævelse i øvrigt kan forældrene træffe aftale om fortsat fælles forældremyndighed.
- c. Forældre, der ikke er gift med hinanden, gives adgang til at aftale fælles forældremyndighed.
- d. Lever forældre, der har fælles forældremyndighed, ikke sammen, kan enhver af dem kræve, at den fælles forældremyndighed skal ophøre.